

**gymnasium
apeldoorn**

beatus homo qui
invenit sapientiam

Sociaal Veiligheidsplan

Datum: 15 december 2025

Auteur: Ingeborg Verdegaal

Versiebeheer

Versie	Datum	Auteur	Omschrijving
0.3	18-06-2024	Ingeborg Verdegaal	Ter instemming MR 1 ^e ronde
0.4	24-09-2024	Ingeborg Verdegaal	Ter instemming MR 2 ^e ronde
1.0	25-09-2024		Definitief na instemming MR
1.1	15-12-2025	Ingeborg Verdegaal	Aanpassing tekst stilteruimte Instemming MR op 2 februari 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	3
Doelen.....	4
Dagelijkse gang van zaken	4
Activiteiten die ondernomen worden om sociale veiligheid en cohesie te bevorderen	4
Interventies die worden ingezet op het moment dat de sociale veiligheid/cohesie niet goed is	6
Sancties bij incidenten.....	7
Aangiftebeleid	7
Monitoring van sociale veiligheid en cohesie	8

Inleiding

De missie van het Gymnasium Apeldoorn is “Non scholae sed vitae discimus” – niet voor de school, maar voor het leven leren wij. Leerlingen zijn pas in staat om te leren en ontwikkelen wanneer zij zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Daarvoor is het nodig dat zij zich kwetsbaar durven op te stellen, dat ze zich gezien en gehoord voelen en dat ze het gevoel hebben erbij te horen. Ook zijn heldere regels en verwachtingen van belang om te beschrijven hoe we met elkaar om willen gaan.

Wanneer we als school inzetten om sociale veiligheid en cohesie te bevorderen, gaat het dus om méér dan het tegengaan van onveiligheid. Leerlingen hebben ruimte nodig om te mogen ontdekken waar grenzen liggen, om te leren verantwoordelijkheid te nemen en daarop te worden aangesproken.

Voor leerlingen is de school niet alleen een plek waar ze de lesstof leren, maar ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten en waar ze kennismaken met de samenleving en verschillen in normen, waarden en omgangsvormen. Dit sluit aan op de leidende principes uit ons schoolplan, specifiek “Bildung als rode draad” (onderwijs is niet alleen kwalificerend maar zeker ook socialiserend en persoonsvormend), “Inclusief/exclusief onderwijs” (wij bieden een veilige en op maat gesneden leeromgeving waarin we kansengelijkheid voorop staat) en “Het streven naar rechtvaardigheid (naar de klassieke deugd *iustitia*) in de samenleving (waarin leerlingen niet alleen een bijdrage kunnen, maar ook willen leveren aan een rechtvaardige samenleving met respect voor elkaar en elkaars zienswijzen).

Binnen onze school hebben we te maken met een grote groep leerlingen met een bepaalde vorm van neurodiversiteit en/of leerlingen met internaliserende problematiek. Voor alle leerlingen, maar zeker ook voor deze leerlingen, is expliciete aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling en veiligheid van belang.

Vanuit onze visie willen wij onze leerlingen op dit gebied zoveel meegeven dat zij zich gedragen als verantwoordelijke burgers die een positieve bijdrage kunnen leveren aan de pluriforme samenleving waar wij in leven.

Doelen

- Er heerst een warme en vriendelijke sfeer tussen leerlingen (onderling) en medewerkers (onderling) waar inclusie, respect, acceptatie en gelijkwaardigheid onderdeel van zijn;
- Iedere leerling heeft dezelfde rechten en kansen (hiervoor is het soms nodig om leerlingen meer te ondersteunen dan anderen) en iedereen kan zichzelf zijn;
- Iedere leerling voelt zich veilig en ondersteund en er is ruimte voor emoties;
- Leerlingen krijgen ruimte om fouten te maken, leren om verantwoordelijkheid te nemen en kunnen daarop worden aangesproken. We zetten actief in op de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen;
- Leerkrachten kijken in hun onderwijs met een positieve verwachting naar de capaciteiten van de leerling. Deze benadering draagt bij aan de prestaties en het vertrouwen in wat hij/zij kan.
- Er wordt actief beleid gevoerd om ongewenst gedrag zoals pesten en geweld te voorkomen.

Dagelijkse gang van zaken

Alle medewerkers van het Gymnasium Apeldoorn dragen dagelijks onze kernwaarden (betrokken, onderscheidend, nieuwsgierig en samen) uit. Zij bewaken actief dat er sprake is van een respectvolle sfeer binnen de school en binnen de klas, waarin leerlingen zichzelf kunnen zijn ongeacht verschillen in stijl, voorkeur of afkomst. We vinden het van belang om onze leerlingen te 'zien' en te kennen. De schoolregels "Leges aureae" bieden een helder overzicht van de afspraken die gelden binnen de school, t.a.v. gedrag, normen en waarden. Ook in het leerlingenstatuut en aanvullend leerlingenreglement wordt duidelijk uiteengezet wat we van elkaar verwachten qua gedrag binnen onze school.

Activiteiten die ondernomen worden om sociale veiligheid en cohesie te bevorderen

Leerjaar 1	Mentorgesprekken Omgangscontract opstellen met de klas Kennismakingsspelletjes begin schooljaar/ kennismakingsdagen Minimaal Sinterklaasviering Kerstontbijt Klassenuitje/Jaarlaaguitje
Leerjaar 2	Mentorgesprekken In klas 2 worden gastlessen gegeven over het veilig en verantwoord omgaan met sociale media en roken/vapen. Daarnaast staat er een ouderavond over social media op het programma. Kerstontbijt

	Klassenuitje/Jaarlaaguitje "Slim jezelf zijn" wordt als maatwerk zo nu en dan ingezet.
Leerjaar 3	Mentorgesprekken Lessen om veerkracht te bevorderen/omgaan met stress (Psieg) In klas 3 worden gastlessen gegeven over alcohol- en middelengebruik en de gevaren van cybercriminaliteit. Tevens organiseren we een ouderavond over alcohol- en middelengebruik. Kerstontbijt Klassenuitje/Jaarlaaguitje
Leerjaar 4	Mentorgesprekken Kennismakingsdag(en) Kerstontbijt Klassenuitje/Jaarlaaguitje
Leerjaar 5	Mentorgesprekken Kerstontbijt In klas 5 worden gastlessen gegeven vanuit Amnesty International over racisme en discriminatie. Klassenuitje/Jaarlaaguitje
Leerjaar 6	Mentorgesprekken Kerst-galadiner Klassenuitje/Jaarlaaguitje
	- De schoolleiding begroet dagelijks de leerlingen in de hal van het hoofdgebouw en/of gebouw K17. - De schoolregels Leges aureae worden jaarlijks onder de aandacht gebracht aan de start van het schooljaar door de mentoren. - In de onderbouw wordt er voor belangstellende leerlingen een weerbaarheidstraining/bokstraining gegeven buiten schooltijd. - Bij voldoende belangstelling wordt voor leerlingen een sociale vaardigheidstraining georganiseerd. - In de onderbouw wordt er jaarlijks gewerkt aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen binnen de talenturen aan de hand van de methode Tumult. (Leerlingen krijgen geen eigen werkboek. De mentoren putten uit het materiaal van de methode). - In klas 2, 3 en 4 wordt aan de start van het jaar in kaart gebracht hoe het gesteld is met de sociale cohesie in de groep, aan de hand van de vragenlijst "thermometer". Deze vragenlijst wordt afgenomen in een talentuur. In klas 1 wordt aan het einde van periode 1 een sociogram gemaakt van de klas, waarna de mentor- eventueel in overleg met het ondersteuningsteam –

	werkvormen of interventies inzet om de sociale cohesie/het welbevinden van de leerlingen te vergroten. - In klas 2, 3 en 4 wordt in de eerste periode van het schooljaar gedurende een talentuur een werkvorm ingezet om sociale cohesie te bevorderen en bespreekbaar te maken. - In klas 5 worden er gastlessen vanuit Amnesty International/Artikel 1 georganiseerd om bewustwording van discriminatie te vergroten en het eigen handelen om dit tegen te gaan te stimuleren. - Er is aandacht voor seksuele en religieuze diversiteit in GFS modules in de onderbouw. - Een aantal niet-Christelijke feestdagen wordt opgenomen op de jaaragenda. Er wordt aandacht gegeven aan Paarse vrijdag en het Suikerfeest. - Voor leerlingen die hier behoefte aan hebben faciliteren we een stilteruimte in de pauzes. - Binnen de school is een Gender and Sexuality Alliance (GSA) actief om aandacht te geven aan leerlingen met een geaardheid in het LHBTIQ+ spectrum en acceptatie te bevorderen.
--	--

Interventies die worden ingezet op het moment dat de sociale veiligheid/cohesie niet goed is

Binnen de school zijn twee comites aangesteld die als vertrouwenspersoon te benaderen zijn en die leerlingen kunnen bijstaan wanneer zij binnen of buiten de school met een onveilige situatie te maken hebben. Deze comites stellen zich jaarlijks voor in alle klassen en geven informatie over de hulp die zij kunnen bieden en de wijze waarop zij te benaderen zijn.

Wanneer er sprake is van agressie, geweld, pesten, racisme, seksuele intimidatie of intimidatie t.g.v. een andere geaardheid, wordt in beginsel altijd gehandeld volgens het pestprotocol. Dat wil zeggen dat er gesprekken gevoerd worden met alle betrokken partijen om de situatie in kaart te brengen en dat ook hulp geboden wordt aan alle betrokkenen. Uitgevraagd wordt altijd: wie waren betrokken, wat is er precies gebeurd, waar en op welke wijze heeft het incident plaatsgevonden, wanneer was dat en wat was de achterliggende reden hiervoor? Ook kunnen er sancties worden opgelegd. Deze worden altijd geregistreerd in het leerlingvolgsysteem door de afdelingsleider/leerlingcoördinator en indien noodzakelijk zullen deze ook gemeld worden bij de inspectie van het onderwijs.

Wanneer er sprake is van ongewenst/onveilig gedrag in de klas/jaarlaag zullen mentoren en belangrijke rol spelen in het voeren van gesprekken met de groep en worden ouders in een vroeg stadium betrokken. Desgewenst wordt het ondersteuningsteam betrokken. Incidenteel wordt professionele expertise van buiten de school ingezet om hulp te bieden in begeleidingsuren of om leerlingen in een individueel traject te begeleiden.

Indien de situatie hierom vraagt kunnen ook de kluisjes van leerlingen doorzocht worden.

Sancties bij incidenten

Agressie	In geval er lichamelijk letsel toegebracht wordt, staat hier altijd een schorsing tegenover.
Geweld	In geval van vernieling van schoolmaterialen, zal in alle gevallen de schade verhaald worden op de dader (en diens ouder(s)/verzorger(s))
Pesten	Volgens pestprotocol: er worden afspraken gemaakt bij een eerste incident, ook wordt begeleiding geboden aan zowel gepeste leerling als degene die pest. Bij herhaling geldt dat ouders op school uitgenodigd worden en een verplichting om (externe) hulp in te schakelen. Houdt het pesten vervolgens nog aan, dan kan dit leiden tot verwijdering van school.
Racisme	Volgens pestprotocol: er worden afspraken gemaakt bij een eerste incident. Ook wordt begeleiding geboden aan zowel het slachtoffer als degene die racisme heeft gepleegd. Bij herhaling geldt dat ouders op school uitgenodigd worden en een verplichting om (externe) hulp te schakelen. Houdt racisme vervolgens nog aan dan kan dit leiden tot verwijdering van school en actie richting meldpunt discriminatie
Intimidatie/bedreiging	Volgens pestprotocol: er worden afspraken gemaakt bij eerste incident, eventueel in combinatie met schorsing afhankelijk van de context. Ook wordt begeleiding geboden aan zowel slachtoffer als dader. Bij herhaling geldt dat ouders op school uitgenodigd worden en een verplichting om (externe) hulp te schakelen. Tevens wordt de wijkagent ingeschakeld. Houdt intimidatie/bedreiging aan, dan kan dit leiden tot verwijdering van school.

Aangiftebeleid

Wanneer een incident de geldende normen binnen de school overschrijdt kan er hiervan melding gemaakt worden bij de politie. Bij incidenten rond strafbare feiten wordt altijd aangifte gedaan. In geval van twijfel wordt eerst contact opgenomen met de wijkagent.

In het geval er aangifte gedaan wordt kan het zijn dat de school zelf aangifte doet, wanneer het incident de onderwijsinstelling zelf betreft. Ook kan de school namens een betrokken personeelslid aangifte doen of als betrokkene bij het incident. In bovengenoemde gevallen zal de rector degene zijn die aangifte doet. Het kan ook voorkomen dat het slachtoffer zelf aangifte doet. In alle gevallen zal, na hoor- en wederhoor en in kaart brengen van de situatie, in afstemming met het slachtoffer een dergelijke stap ondernomen worden.

De school zal aangifte doen bij de politie, bijvoorbeeld in onderstaande gevallen waarbij er sprake is van opzet en/of letsel:

- *Bedreiging*: Verbaal of non-verbaal dreigen om schade toe te brengen aan mensen of eigendommen (bedreigingen fysiek of via sociale media).
- *Diefstal*: Het stelen van eigendommen van school, personeel of leerlingen op school.

- *Discriminatie*: Het opzettelijk, op negatieve wijze, onderscheid maken op grond van geslacht, huidskleur, geloofsovertuiging of seksuele geaardheid.
- *Drugs*: Wanneer een leerling drugs (in zijn kluisje) heeft, bij zich draagt of op school verkoopt.
- *Fysiek geweld*: Duwen, trekken, schoppen, slaan etc., met letsel tot gevolg.
- *Grove pesterijen*: Herhaaldelijk pesten waarbij sprake is psychisch geweld (bedreiging, belediging) of fysiek geweld (mishandeling). Ook digitaal pesten valt hieronder.
- *Seksuele intimidatie en misbruik*. Bij (het vermoeden van) een zedendelict tussen een medewerker van de school en een minderjarige leerling is de schoolleiding verplicht aangifte te doen.
- *Vernieling*: Het opzettelijk vernielen, beschadigen of onbruikbaar maken van goederen.
- *Wapenbezit*: Naast vuur- en steekwapens gaat het hier ook om pepperspray of nepwapens.

Monitoring van sociale veiligheid en cohesie

Ieder jaar wordt de ervaren sociale veiligheid in kaart gebracht aan de hand van een vragenlijst in kwaliteitsscholen. Deze dient voor 1 mei van enig jaar afgenomen te worden en de resultaten daarvan dienen ingestuurd te worden aan de inspectie. De kwaliteitsmedewerker maakt ieder jaar een analyse hoe de trend is t.a.v. het welbevinden van onze leerlingen, het aantal gevallen van pesten en discriminatie evenals geweld/diefstal. Het streven is om het aantal leerlingen dat zich gepest of gediscrimineerd voelt naar 0 te brengen. Daarnaast willen we terugzien dat leerlingen zich serieus genomen voelen en dat zij zien dat er werk gemaakt wordt om pesten en discriminatie tegen te gaan. Mochten de resultaten van de vragenlijst hiertoe aanleiding geven, dan zullen er panelgesprekken georganiseerd worden om verdere achtergronden bij de gegeven antwoorden boven tafel te krijgen met als doel om hierbij vervolgens passend interventies in te zetten.

In klas 1 en 2 wordt het welbevinden van leerlingen gemeten via de saqi-vragenlijst. De mentor inventariseert de resultaten en bespreekt opvallende zaken met leerling en ouders en betreft eventueel het ondersteuningsteam.

In klas 2 en 4 wordt iedere vier jaar de emovo-vragenlijst afgenomen, op grond waarvan ook interventies ingezet kunnen worden.

In klas 2 wordt tevens een triage-onderzoek gedaan door de GGD, waarbij sociaal-emotioneel welbevinden een onderdeel vormt. Mocht het zo zijn dat een leerling hierbij opvalt, dan zal een vervolgesprek georganiseerd worden door het CJG en kan dit leiden tot een doorverwijzing naar professionele ondersteuning. Wanneer er toestemming gegeven wordt voor uitwisseling van gegevens kan ook het ondersteuningsteam van de school betrokken worden.

De monitoring van sociale cohesie vindt jaarlijks plaats in klas 1 t/m 4 door afname van de vragenlijst "thermometer" in de loop van periode 1.

Jaarlijks vindt er een registratie plaats van incidenten die hebben plaatsgevonden op gebied van veiligheid en de ondernomen acties. In het leerlingvolgsysteem van betrokken leerlingen wordt door de afdelingsleider/leerlingcoördinator verslag gedaan van incidenten en eventueel opgelegde sancties.